

บทที่ 5

บทสรุป

5.1 สาระสำคัญเกี่ยวกับการโอนย้ายเงินได้

จากการศึกษาพบว่า การโอนย้ายเงินได้ (Income Shifting or Income Splitting or Alienation of Income) เป็นวิธีการเลี่ยงการเสียภาษีวิธีการหนึ่งที่สำคัญในปัจจุบัน และมักจะถูกนำมาใช้ในลำดับแรกๆ เพื่อการเลี่ยงการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยที่การโอนย้ายเงินได้เป็นธุรกรรมการโอนย้ายเงินได้หรือทรัพย์สินจากบุคคลหนึ่งหรือหน่วยภาษีหนึ่งไปยังบุคคลอีกบุคคลหนึ่งหรือหน่วยภาษีอีกหน่วยหนึ่ง ซึ่งการโอนย้ายดังกล่าวเป็นการโอนย้ายจากบุคคลผู้ซึ่งต้องเสียภาษีเงินได้ในอัตราที่สูงไปยังบุคคลผู้ซึ่งเสียภาษีเงินได้ในอัตราที่ต่ำกว่า และเป็นการโอนที่มีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อที่จะลดภาระทางภาษีของผู้โอนย้ายเงินได้หรือทรัพย์สินให้น้อยลง อันเนื่องมาจากการใช้อัตราภาษีแบบก้าวหน้าในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งก่อให้เกิดแรงจูงใจในการโอนย้ายเงินได้จากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งหรือหลายๆ บุคคลในขณะเดียวกัน หรือเป็นการโอนย้ายไปยังหน่วยภาษีที่ได้จัดตั้งขึ้นมาใหม่

สำหรับการโอนย้ายเงินได้ในประเทศไทย กำลังเป็นวิธีที่ได้รับความนิยมอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการโอนย้ายเงินได้ให้แก่บุตร หรือบุคคลอื่นซึ่งมีความเกี่ยวพัน และวิธีการที่สำคัญคือการโอนย้ายเงินได้ให้แก่คณะบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีโชนิติบุคคล ซึ่งจากปัญหาการโอนย้ายเงินได้ในลักษณะดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 4 อันเป็นผลให้รัฐสูญเสียรายได้จากการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นอย่างมาก โดยที่สาเหตุสำคัญที่ทำให้การโอนย้ายเงินได้ในประเทศไทยได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย ก็เนื่องมาจากการโอนย้ายเงินได้เป็นวิธีการที่สามารถกระทำได้ง่าย อีกทั้งประมวลรัษฎากรของไทยก็ยังไม่มียกเว้นที่บัญญัติที่จะสามารถยับยั้งกับแก่อุทธกรรมการโอนย้ายถ่ายเทเงินได้ในลักษณะต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุม ยิ่งไปกว่านั้นการที่ประมวลรัษฎากรของไทยยอมรับความเป็นหน่วยภาษีของคณะบุคคลและห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีโชนิติบุคคลนั้น กลับทำให้ปัญหาการโอนย้ายเงินได้ในประเทศไทยมีเพิ่มมากขึ้นมาโดยตลอด ซึ่งแนวทางในการแก้ไขปัญหาคือการโอนย้ายเงินได้ดังกล่าว สำหรับในต่างประเทศได้มีการพัฒนามาตรการต่างๆ เพื่อใช้เป็นมาตรการในการต่อต้านการโอนย้ายเงินได้ เช่น การปฏิเสธการรับรู้นิติกรรมการโอนเงินได้หรือทรัพย์สินที่ได้ทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในทางภาษี

โดยเฉพาะ หรือการใช้หน่วยงานีครอบคร้วในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หรือการใช้ บทบัญญัติในการป้องกันการโอนย้ายเงินได้ โดยที่ตัวอย่างของบทบัญญัติในการป้องกันการโอนย้ายเงินได้ ซึ่งได้ถูกนำมาใช้อย่างได้ผล คือ ในประเทศแคนาดา มี 3 มาตรการหลักๆ ดังนี้ 1) มาตรการป้องกันการโอนย้ายทรัพย์สิน, 2) มาตรการป้องกันการโอนสิทธิในการรับเงินได้ และ 3) มาตรการป้องกันการโอนเงินได้ นอกจากนี้ประเทศแคนาดายังมีมาตรการเสริมที่ออกมาเพื่อให้มาตรการหลักทั้ง 3 ประการสามารถใช้ในการต่อต้านการโอนย้ายเงินได้ให้ได้ผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น คือ บทบัญญัติเสริมมาตรการโอนทรัพย์สิน อีกด้วย หรือในประเทศออสเตรเลีย ก็มีการใช้มาตรการป้องกันการโอนสิทธิในการรับเงินได้ และ มาตรการป้องกันการโอนเงินได้ ในการต่อต้านการโอนย้ายเงินได้เช่นเดียวกัน เป็นต้น

5.2 ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการโอนย้ายเงินได้ในประเทศไทย

ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการโอนย้ายเงินได้ในประเทศไทย สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กรณีใหญ่ๆ ดังนี้

5.2.1 ประเด็นปัญหาการเลี่ยงการเสียภาษีอันเกิดจากการที่ประเทศไทยไม่มีบทบัญญัติในการป้องกันการโอนย้ายเงินได้ที่ครอบคลุมทุกกรณี

จากการศึกษาพบว่าปัจจุบันประเทศไทยมีปัญหาจากการไม่มีบทบัญญัติในการป้องกันการโอนย้ายเงินได้ที่เกิดขึ้น 2 ลักษณะคือ

1. ปัญหาการโอนย้ายเงินได้ให้แก่บุคคลในครอบครัว
2. ปัญหาการโอนย้ายเงินได้ให้แก่บุคคลอื่นที่ไม่ใช่บุคคลในครอบครัวซึ่งมีความเกี่ยวพัน

5.2.2 ประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายอันเกี่ยวกับการโอนย้ายทรัพย์สิน

ปัญหาการโอนย้ายเงินได้อันเกิดจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายอันเกี่ยวกับการโอนย้ายทรัพย์สินนี้ จากการศึกษพบว่า มีปัญหาที่เกิดขึ้นที่สำคัญใน 3 ลักษณะด้วยกัน คือ

1) การยกเว้นภาษีเงินได้ให้กับเงินได้ที่ได้รับการอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยา หรือจากการให้โดยเสนหาเนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี ตามมาตรา 42 (10) แห่งประมวลรัษฎากรและการยกเว้นเงินได้จากการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์ให้แก่บุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของตนโดยไม่มีค่าตอบแทนตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 126 (พ.ศ.2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ข้อ 2 (18) แก้ไขเพิ่มเติมโดยกระทรวงฉบับที่ 155 (พ.ศ.2525)

2) การให้สิทธิพิเศษทางภาษีสำหรับเงินได้ที่ได้รับการขายอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยมิได้มุ่งในทางการค้าหรือหากำไร

3) การที่ประมวลรัษฎากรของไทยยอมรับการเป็นหน่วยภาษีของคณะบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนที่มีโชตินิติบุคคล ให้เป็นหน่วยภาษีแยกต่างหากจากผู้เป็นสมาชิกของคณะบุคคลหรือผู้เป็นหุ้นส่วนสามัญที่มีโชตินิติบุคคลของบุคคลธรรมดา

ซึ่งจากที่ได้ศึกษามาแล้วทั้งหมดจะเห็นได้ว่าประเทศไทยยังไม่ได้มีการศึกษาและให้ความสำคัญกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการโอนย้ายเงินได้ที่เกิดขึ้นกันอย่างจริงจัง จึงทำให้ประมวลรัษฎากรมีช่องโหว่ที่ก่อปัญหาการโอนย้ายเงินได้กันอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน จนเป็นสาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้กรมสรรพากรไม่สามารถจัดเก็บภาษีเงินได้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การโอนย้ายเงินได้ยังทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการเสียภาษีอีกด้วย และด้วยเหตุนี้เองที่ทำให้ประเทศไทยจะต้องหันมาให้ความสำคัญกับปัญหาการโอนย้ายเงินได้กันให้มากขึ้น อีกทั้งยังควรที่จะต้องมีการออกบทบัญญัติที่จะสามารถนำมาใช้ในการต่อต้านการโอนย้ายเงินได้ที่มีประสิทธิภาพอีกด้วย เพื่อให้รัฐสามารถนำภาษีมาใช้เป็นเครื่องมือในการหารายได้ที่มีประสิทธิภาพต่อไป